

ЗАХИРАМЖА

2024 оной юниин 7

№ 462-р

Улаан-Үдэ хото

Оросой Холбоото Уласай «Оросой Холбоото Уласай эрхэтэдэй хунгалтын гар даалгата болон бултанай ханал хуряалгада хабаадаха гол эрхэнүүд» гэхэн 2002.06.12-ой №67-ФЗ дугаарай Холбоото уласай хуулийн 20-дохи статьягай 16-дахи пункттай, «Оросой Холбоото Уласай нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн хамтын гол ёһо заршамууд тухай» 2003.10.06-ай № 131-ФЗ дугаарай Холбоото уласай хуулийн 23-дахи статьягай 3-дахи хубитай, «Буряад Уласай нютагай байгууламжын Толгойлогшын хунгалта тухай» гэхэн 2003.09.17-ой № 417-III дугаарай Буряад Уласай Хуулийн 12-дохи статьягай 9-дэхи пункттай, «Буряад Уласай нютагай байгууламжын түлөөлгэтэ засагай хунгалта тухай» 2003.09.17-ой №419-III дугаарай Буряад Уласай Хуулийн 13-дахи статьягай 8 ба 9-дэхи пунктнуудтай зохилдуулан, Буряад Уласта нютагай байгууламжануудай толгойлогшонорые болон нютагай байгууламжануудай түлөөлгэтэ эмхинүүдэй хунгамалнуудай 2024 оной сентябрийн 8-да үнгэрхэ хунгуулида бэлэдхэл ябуулжа, хунгуули үнгэргэхэдэнь, хунгуулийн комиссинуудай бүрин эрхэтэ арга хэрэглэн ажаллахадань туһалха зорилготойгоор:

1. Буряад Уластахи Дотоодын хэрэгүүдэй яаманда (Кудинов О.Ф.) зууршалха:

- нютагай байгууламжануудай хунгуулида бэлдэлгын болон хунгуули үнгэргэлгын үедэ ниитэ гурим ба ниитын аюулгүйе түлөөлөгүйгөөр сахиха, гэхэтэй хамта хунгуулийн бүхы комиссинуудай, хунгалтын үнгэрхэ байрануудай, хунгалтын бюллетеньнүүдые хадагалха байрануудые, Холбоото уласай «хунгуулинууд» гэхэн Гүрэнэй оньһожоруулагдаһан байгуулалтын комплекснуудай байһан байрануудые харууһан дороо абаха;

- хунгуулийн комиссинуудай гуйлтаар хунгуули үнгэрхэ зарим аймагуудта хунгуулийн дансануудые иишэ тиишэнь шэрэхэ автоунаануудаар хангаха, харууһан дороо абаха;

- хунгуулийн комиссинуудай эрилтээр дэбжүүлэгдэгшын хэзээ нэгэтэ сүүдээр гэмнүүлһэн байбалнь, ССР-эй Союзай болон союзай уласуудай, уголовно хуулида үндэһэлэн зохилдуулагдажа абтаһан Холбоото уласай уголовно кодексын статья (статьянууд), хуби (хубинууд), пунктын номер (пунктнуудай дугаар) хэзээ, ямар сагта гэмнүүлээ һэм

гэвч тоо баримта; сүүдэй хэвээлтын нэрэмжэ, хари гүрэнүүдэй хуулинууд (мэдээсэлэй бааза соо мэдээнэй байгаа болбол, ямар статьягаар хэвээгдэһэн бэ, хэды сагай болзор соо, ямар янзын хэвээлтэ тодхогдоһон бэ; хэвээлтын газарһаа хэзээ сүлөөдэ гараһан бэ; хаана хэвээлтэ гараһан бэ; хэды мүнгэнэй яла түлэһэн бэ; Холбоото уласай Кодексын 20.3 ба 20.29 статьянуудаар хараалагдаһан захиргаанай хуули хазагайруулһанай түлөө дэбжүүлэгдэгшын харюусалгада хабаадуулагдаһан байбал, мүн баһа дотоодын хэрэгүүдэй эмхинүүдэй мэдэл соо байгаа ондоо мэдээсэлнүүдые оложо хангаха ёһотой;

- шэнэ газарта ажаһууха болоод, шэнэ газартаа бүридхэлэй тоодо абтаһан эрхэтэдые 3 үдэрэй туршада ажаһуудалайнь хуушан газарһаа бүридхэлэй тоосоонһоо абажа, Оросой Холбоото Уласай эрхэтэнэй нюурай үнэмшэлгэ шэнэ газарта бүридхэлдэ абтажа байһан үе сагтань нюурай үнэмшэлгын орондо данса болохо ойро зуурын үнэмшэлгэ үгэжэ байха, гэхэ зуура олон үйлэ хэрэгүүдые ябуулжа байдаг МФЦ түбүүд эрхэтэнэй эрилтээр гүрэнэй болон нютагай байгууламжануудай элдэб хамһабари үзүүлжэ байдаг;

- хунгуулиин комиссинуудай эрилтээр Оросой Холбоото Уласай эрхэтэнэй хаана ажаһуудаг, Холбоото уласай дэбисхэр дээрэ Холбоото уласай эрхэтэнэй нэрэ хүндые үнэмшэлһэн нюурай үнэмшэлгын данса бии гэжэ лаблан мэдээсэхэ;

- хунгуулиин комиссинуудай эрилтээр дэбжүүлэгдэгшэ хари гүрэнэй эрхэтэн гү, али хари гүрэнэй эрхэтэн байһанаа болиһон гү, али хари гүрэндэ саг үргэлжэ ажаһууха эрхэһээ арсаһан тухай мэдээсэлнүүдые оложо үгэхэ;

- хунгуулиин комиссинуудай эрилтээр гар табигдаһан хуудасануудые шалгажа үзэхэдөө, хунгагша тухай тэндэ байһан мэдээсэлнүүдэй үнэн зүб байһые, ондоо мэдээсэлнүүд байна гү гэжэ шалгалта хангаха.

2. Буряад Уласай гүрэнэй засагай гүйсэдхэхы эмхинүүд хунгуулиин комиссинуудай зарим аймагуудта хунгуулида бэлдэжэ, хунгалта үнгэргэхэдэнь, хунгуулиин бэлэдхэл болон үнгэргэлгэ тухай хунгагшадта мэдээсэжэ байха.

3. Буряад Уластахи Дотоодын хэрэгүүдэй яаманда (Кудинов О.Ф.), Оросой Холбоото Уласай Аюулгүй байдалай холбоото уласай албанай Буряад Уластахи хүтэлбэридэ (Тюрин М.Ф.), Буряад Уласай Юстициин яаманай Буряад Уластахи хүтэлбэридэ (Барнакова М.В.), Оросой Холбоото Уласай сэрэгэй үндэһэтэнэй гвардиин Буряад Уластахи Хүтэлбэридэ (Гатилов С.Н.) болон Хэлхэе холбооной, мэдээсэлэй арга зүйн ба олоной харилсаанай һалбари хинаха талаар холбоото уласай албанай Буряад Уластахи Хүтэлбэридэ (Мункожаргалов Ц.Б.) Оросой Холбоото Уласай хуулиин эрхэ мэдэлэй ёһоор хуули бусын идхалгын ажал саг соонь

зогсоожо, хэмжээнүүдые абахын зуура, «Хэтэрмэ үзэлэй ажаябуулгада үсэрхэлгэ тухай» Холбоото уласай хуулийн 1-дэхи статьятай зохилдуулан, идхалгын элдэб хуули буса материалнуудые бэлдэлгыг урид мэдэн болуулжа, бүтээгдэһэн материалнуудыень абажа, тус материалнуудые бэлдэжэ бүтээһэн зониие болон тэдэниие мүнгөөр урмашуулһан хүнүүдэй хуулийн ёһоор хэһээлтэдэ хүртэһыень элирхэйлжэ, Буряад Уласай Ёунгуулийн комиссиие элирүүлэгдэһэн хуули хазагайруулга, тэдэниие усадхалгын хэмжээнүүд болон саг соонь материалнуудай сүүдтэ эльгээгдэжэ байһан тухай соносожо байха.

4. Буряад Уластахи Дотоодын хэрэгүүдэй яаманда (Кудинов О.Ф.), Холбоото уласай татабариин албанай Буряад Уластахи Хүтэлбэридэ (Жалсапов Е.В.), Буряад Уласай Юстицийн яаманай Буряад Уластахи хүтэлбэридэ (Барнакова М.В.) ёунгуулийн жасануудта һайн дуранай даадхал мүнгэ оруулһан (банкаар дамжуулан оруулһан) эрхэтэдэй болон юридическэ нюурнуудай Холбоото уласай хуулийн ёһоор саг соо оруулһаниие эрхэ мэдэл соогоо шалгажа үзөөд, шалгалтын дүнгүүд тухай ёунгуулийн тусхай комиссинуудта мэдээсэхэ.

5. Холбоото уласай татабариин албанай Буряад Уластахи Хүтэлбэридэ (Жалсапов Е.В.), Оросой Холбоото Уласай Пенсийн жасын Буряад Уластахи таһагта (Шомоев К.В.), ниитын-эрхэтэ «Роскадастр» компаниин Буряад Уластахи филиалда (Покацкий П.В.) ёунгуулийн комиссинуудай эрилтээр дэбжүүлэгдэгшын олзо оршын гол эхин, хэмжээн, аралжаанай эмхинүүдэй мүнгэ зөөридэ ямараар хабаададагыень, өөрынь хүдэлсэгүй зөөри тухайнь (хамтын зөөри тухай) эрхэ мэдэл соогоо мэдээсэл суглуулхыень зууршалха.

6. Буряад Уластахи Дотоодын хэрэгүүдэй яаманда (Кудинов О.Ф.), Сэрэгэй бэшэ зониие хамгаалгын ба онсо ушаралта байдалай болон гэнтын аюулай хойшолонгуудые усадхалгаар Оросой Холбоото Уласай Гол Хүтэлбэрийн Буряад Уластахи Улас түрын агентство (Марков А.А.), Өөрөө ябадаг машинын ба бусад түхэлэй оньһото хэрэгсэлнүүдэй техникескэ байдал гүрэнэй талаһаа хиналтын Буряад Уласай хүтэлбэридэ (Батуев Ж.Д.) дэбжүүлэгдэгшэдэй хэды унаатай тухайгаа үгэһэн мэдээсэлэй, тэрэ унаагайнгаа зөөрийн эзэн байһанай мэдээнүүд хэр зэргэ үнэн бэ гэжэ эрхэ мэдэл соогоо мэдэжэ абаха тухайнь зууршалха.

7. Оросой Холбоото Уласай Пенсийн ба Нийгэмэй гарша даалгын Буряад Уластахи нютаг можын таһагта (Шомоев К.В.) «Оросой Холбоото Уласай эрхэтэдэй ёунгуулийн гар даалгата болон бултанай һанал хуряалгада хабаадаха гол эрхэнүүд» гэһэн Холбоото уласай хуулийн 20-дохи статьягай 16.1 пункт соо заагдаһан гуримаар болон болзорто Буряад Уласай нютагай байгууламжануудай дэбисхэр дээрэ ажаһуудаг

хунгагшадай хэдыниинь эрэмдэг үлбэр бэетэй, эрэмдэгэй бүлэгтэ ородог зон гэхэн мэдээсэл Буряад Уласай Хунгуулийн комиссида эльгээхэ гэжэ зууршалха.

8. Холбоото уласай татабариин албанай Буряад Уластахи хүтэлбэридэ (Жалсапов Е.В.): хунгуулийн комиссинуудай эрилтээр дэбжүүлэгдэгшэд Оросой Холбоото Уласай дэбисхэр дээрэ оршодоггүй нээмэл банкнуудта гү, али мүнгэн хангай дэлгүүрэй ондоо эмхинүүдтэ нээһэн дарамал мүнгэнэй хэды счөдтойб гэжэ хунгуулийн комиссида дуулгахые зууршалха.

9. Буряад Уласай Юстицийн яаманай Буряад Уластахи хүтэлбэридэ (Барнакова М.В.) хунгуулийн комиссийн эрилтээр үгтэһэн эрхэ мэдэл соогоо мэдээнүүдые оложо тушаахые зууршалха:

- юридическэ болон физическэ нюурнуудай хэниинь хари гүрэнэй агент байнаб, хари гүрэнүүдэй агентнүүдэй Оросой Холбоото Уласай дэбисхэр дээрэ эмхидхэһэн зургаануудта хүдэлдэг Оросой Холбоото Уласай юридическэ нюурнууд тухай бии байгаа мэдээсэлнүүдые;

- ниитын гү, али бурхан шажанай нэгэдэлэй ажаябуулгада, ондоошые эмхидэ хабаатай физическэ нюурнууд (эмхи байгуулагшад, хүтэлбэрилэгшэд, мүн баһа хүтэлбэрилхы эмхинүүдэй бүридэлдэ ородог хүтэлбэрилэгшэд), Холбоото уласай «Хэтэрмэ үзэлэй ажаябуулгада үсэрхэлгэ тухай», «Алан хюдалгада үсэрхэлгэ тухай» хуулинуудай ёһоор ажаябуулгын хоригдожо гү, али сүүдэй шийдхэбэрээр болюулагдаһан тухайнь аралжаа наймаанай бэшэ эмхинүүдэй тобьёг соо оруулаатай байһан тухайнь.

10. Буряад Уластахи Дотоодын хэрэгүүдэй яаманда (Кудинов О.Ф.), Оросой Холбоото Уласай Хэһээлтэ бэлүүлгын холбоото уласай албанай Буряад Уластахи хүтэлбэридэ (Кудрявцев С.Н.) гэмнүүлээд, саг зуурын изоляторта гү, али хэһээлтэ гүйсэдхэлгын уголовно байгуулалтын Буряад Уласай дэбисхэр дээрэ байһан ба захиргаанай арестдэ ороод, тусхай эмхидэ гү, али гэртээ арест доро байһан Оросой Холбоото Уласай эрхэтэндэ хунгаха эрхээс бүри мүһэн гүйсэдхэхэдэнь туһалхыень зууршалха.

11. Оросой Холбоото Уласай Түбэй банкын Сибириин гол Таһагтахи Буряад Уласай Үндэһэтэнэй банк (Эйрих Н.Д.), Сбербанк гэхэн хуби ниилүүлһэн акционернэ бүлгэмэй № 8601 Буряадтахи таһагта (Кузьмин А.А.) хунгуулийн комиссинуудай хунгалтада бэлдэжэ, саг соонь хунгалта үнгэргэхэдэ хэрэгтэй хунгалтын комиссинуудай счөт саг болзортонь нээлгэ хангахые зууршалха.

12. Сбербанк гэхэн хуби ниилүүлһэн акционернэ бүлгэмэй № 8601

Буряадтахи таһагта (Кузьмин А.А.) дэбжүүлэгдэгшэдэй, хунгуулиин нэгэдэлнүүдэй хунгуулиин тусхай счёдуудые саг болзор соо нээжэ, тэрэ тусхай счёт дээрэ хэды шэнээн мүнгэн орожо, хэды шэнээн мүнгэн гаргашалагдажа байнаб гэжэ мэдээсэжэ байхые хангахые зууршалха.

13. Хэлхээ холбооной, мэдээсэлэй арга зүйн ба олоной харилсаанай халбари хинаха талаар холбоото уласай албанай Буряад Уластахи хүтэлбэридэ (Мункожаргалов Ц.Б.):

- хунгуулиин үдэрэй томилогдохон тухай албан ёһоной шийдхэбэрийн абтаһанһаа хойшо арбан үдэрэй турша соо нютагай өөһэдын хүтэлбэринүүдэй эмхинүүдэй бүридхэһэн хунгуулиин комиссинуудта нютагай байгууламжануудай теле-радио-дамжуулгануудай болон болзорто саг соогоо хэблэгдэн гаража байдаг хэблэлнүүдэй нэрэ тоолбори эльгээхые хангаха;

- «Оросой Холбоото Уласай эрхэтэдэй хунгуулиин гар даалгата болон бултанай ханал хуряалгада хабаадаха гол эрхэнүүд» гэхэн Холбоото уласай хуули хазагайруулһан теле-радио-дамжуулгануудай, саг үргэлжэ гаража байдаг хэблэлнүүдэй, сүлжээ хэблэлнүүдэй редакцинууд байһан юумые ондоо болгожо гү, али хуули хазагайруулһанай түлөө захиргаанай гэмнэлгэдэ ороһон тухайнь, тэрэнэй түлөө захиргаанай харюусалгада хүртэһэн тухайнь мэдээсэл хангаха;

- Буряад Уласай дэбисхэр дээрэ эфиртэ гү, али хэблэлдэ гараһан аудио-теле-дамжуулгануудай, хэблэлдэ гараһан материалнуудай удха шанар Оросой Холбоото Уласай хуулинуудай эрилтэдэ хүрэнэ гү гэжэ шалгажа, хинажа байхые хангаха;

- хунгуулиин комиссинуудай эрилтээр олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлнүүдэй хуулиин ёһоор бүридхэлдэ абтаһан гэхэ гү, али ажаябуулга хэхэ гүрэнэй зүбшөөрэлтэй байһан тухай мэдээсэл хангаха;

- захиргаанай хуули хазагайруулһанай түлөө саг соонь хэмжээнүүдые абаха, тэрэ тоодо захиргаанай хуули хазагайруулһан тухай материалнуудые саг соонь сүүд эльгээжэ байхаһаа эхилээд, нютагай байгууламжануудай олондо мэдээсэл тараадаг эмхинүүдэй бүридхэлдэ абтаһан дэбжүүлүүлэгшэдтэ болон бодолгын намуудта дамжуулгын түлөөһөгүй саг үгтэхэ тухай, мүн хунгагшадые саг үргэлжэ – шийдхэбэринүүдээр, хунгуулиин комиссинуудай элдэб дансануудаар, хунгалтын боложо үнгэрһэн хойно, ямар дүнтэйгөөр хунгалта үнгэрбэб гэхэн элдэб мэдээсэлнүүдээр хангаха.

14. Оросой Холбоото Уласай Хүн зоние хамгаалгын, онсо ушаралта байдалай, аюулай хойшолон усадхалгын холбоото уласай албанай Буряад Уластахи Хүтэлбэридэ (Марков А.А.) хунгуулиин комиссинуудай болон хунгагшадай дуугаа үгэхэ байрануудта гал түймэрэй аюулгүйе сахилгы хангахые зууршалха.

15. Буряад Уласай Толгойлогшын болон Буряад Уласай Засагай газарай Захиргаанда (Гулгенов А.Ц.) Буряад Уласай Хунгуулиин комиссида хунгуулида бэлдэхэ болон хунгалта үнгэргэхэ үедэ аунаагаар болон 20 кв.м талмайтай байраар хангаха – байра соонь офис соо байдаг мебель, компьютерай техникэ, Буряад Уласай хунгуулиин комиссийн «халуун утаһа» хэрэглэн хүдэлхэ байрын утаһан байха.

16. Буряад Уласай Болбосоролой болон эрдэм ухаанай яаманда (Поздняков В.А.), Буряад Уласай Соёлой яаманда (Дагаева С.Б.) Буряад Уласай нютагай өөһэдөө хүтэлбэрийн эмхинүүдтэй, эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта харьяата газарнуудай хунгуулиин комиссинуудай хунгуулида бэлдэжэ, болбосоролой болон соёлой байшангуудай дуугаа үгэлгын таһалга соо хунгагшадай ерэжэ дуугаа үгэхэ хэрэгтэ али болохо туһа хүргэхэ, хуралсалай саг болон хунгуулида бэлдэжэ, хунгагшадай дуугаа үгэхэ сагыё хоорондонь таһалжа, бүхы хэмжээнүүдые абахыень зууршалха.

17. Буряад Уласай Элүүрыё хамгаалгын яаманда (Лудупова Е.Ю.) Буряад Уласай Элүүрыё хамгаалгын яаманай мэдэлдэ байһан эмнэлгын газарнууд, санаторинууд болон бэшэ газарнуудта саг зуура ороод байһан хунгагшадай дуугаа үгэхэ эрхээ дүүрэн хэрэглэхынь тулада, хунгуулиин комиссинуудай гэшүүдэй тэндэнь ошоожо дуугыень абахада туһалыт гэжэ Элүүрыё хамгаалгын яаманда зууршалха.

18. Буряад Уласай Унаа тээбэри, элшэ хүсэ ба харгын ажахы хүгжөөлгын талаар яамантай (Гоге А.А.), «Ростелеком» гэхэн хуби ниилүүлһэн нээмэл бүлгэмэй Буряад Уластахи филиалтай (Меркушев Р.А.), Хэлхээ холбооной, мэдээсэлэй арга зүйн ба олоной харилсаанай һалбари хинаха талаар холбоото уласай албанай Буряад Уластахи хүтэлбэритэй (Мункожаргалов Ц.Б.) болон Буряад Уласай хунгуулиин комисситай (Акчурин А.Р.) хамта хэлхээ холбооной хэрэгтэй хамһабари хунгуулиин комиссинуудта үзүүлгээр, хамтын хэрэглэлэй хэлхээ холбооной таһалбаригүй хүдэлжэ байдаг һужаа хэрэглэлгыё, Оросой Холбоото Уласай «Хунгуули» гэхэн Гүрэнэй өөрөө хүдэлдэг байгуулалтын тордиһогүй хүдэлжэ байхыё хангахыё зууршалха.

19. Буряад Уласай Унаа тээбэри, элшэ хүсэ ба харгын ажахы хүгжөөлгын талаар яаман (Гоге А.А.), зайн галай һужаагаар болон зайн галаар хангадаг эмхинүүдтэй хамта хунгуулиин комиссинуудай ажаллаха байрануудыё ба хунгагшадай дуугаа үгэхэ байрануудыё тордиһогүйгөөр хангаха бүхы хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

20. Буряад Уласай Унаа тээбэри, элшэ хүсэ ба харгын ажахы хүгжөөлгын талаар яаман (Гоге А.А.) Оросой Холбоото Уласай Хүн

зониё хамгаалгын, онсо ушаралта байдалай, аюулай хойшолон усадхалгын холбоото уласай албанай Буряад Уластахи Хүтэлбэритэй хамта (Марков А.А.) Буряад Уласай хунгуулийн комиссийн, нютагай можын хунгуулийн комиссинуудай, харьяата газарай хунгуулийн комиссийн ажаллаха байшангууды электрон аргаар хунгуулийн бюллетеньнүүды хаража-шалгажа үзэхэдэ хэрэгтэй электрон комплекснуудаар, автономно гуримаар хүдэлдэг зайн галай нөөсэ зүйлнүүдээр хангаха ёготой.

21. «Буряад үнэн» гэхэн бээ дааһан Гүрэнэй Хэблэлэй байшан (Болотов Д.Н.) Буряад Уласай хунгуулийн комиссийн дамжуулһан мэдээнүүды Холбоото уласай хуулийн ёһоор тэрэ гуримаарнь болон тэрэл саг соонь толилхо ёготой.

22. Буряад Уласай гүйсэдхэлэй гүрэнэй засагай эмхинүүдтэ болон Буряад Уласай нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн эмхинүүдтэ зууршалха:

- 2024 оной сентябрийн 8-да түсэблэгдэһэн хунгалтын үедэ хунгуулийн комиссинуудай хунгалтада бэлэдхэл хэжэ, эмхидхэлэй-техническэ хэмжээнүүды бүрин түгэс ябуулхыень хангаха;

- хунгуулийн комиссинуудта хэрэгтэй байранууды (ажаһуудалай-коммунальна гаргашанууды түлэнгүй) үгэхэдөө, тэндэнь дуугаа үгэхэ, хунгуулийн дансанууды хадагалха болон хунгагшады хаана ажаһуудаг, хаана бүридхэлдэ абтаһанай тоолбори руу оруулһанай дансанууд (гэхэ зуура иимэ дансануудтай, хунгуулийн дансануудтай байранууды хаража байха харуулшад хэрэгтэй), авто-унаанууд, хэлхэ холбооной болон техническэ түхээрэлгэнүүд гэхэхэ гадна Оросой Холбоото Уласай хууляар хараалагдаһан бүхы аргууды хэрэглэжэ, хунгуулийн комиссинуудай бүхы эрхэ мэдэл соогоо ажалаа ябуулхы дүүрэн хангаха.

23. Буряад Уласай нютагай засагай аймагуудай болон хотын можонуудай гулваанарта зууршалха:

- 2024 оной сентябрийн 8-да болохо хунгалтада бэлэдхэл ябуулжа, үнгэргэхэ тухайнь хунгагшады хунгуулийн комиссинууды мэдээсэлнүүдээр дүүрэн хэмжээндэ хангахы зууршалха;

- хунгуулийн комиссинуудай ажаллаха байрануудай зайн галаар зогсохогүйгөөр хангагдажа байхы зууршалха;

- хунгуулийн комиссинуудай ажаллаха байрануудай болон хунгагшадай дуугаа үгэхэ байрануудай түймэрэй аюулгүйе хангажа, хунгуулийн комиссинуудта али болохо туһа үзүүлхэ;

- харьяата газарай хунгуулийн комиссинуудай хунгуулийн дансанууды гү, али ондоо зүйлнүүды харьяата газартаа асархадань туһалалсаха;

- нютаг можонуудай хунгуулийн комиссинуудай хунгагшад тухай мэдээнүүды хэлсэхэ суглаанууды хүдөөгэй (хууринуудай) нютагай байгууламжануудай, дотоодын хэрэгүүдэй эмхинүүдэй, сэрэгэй

комиссариадуудай, аймагай сүүдүүдэй түлөөлэгшэнэртэй хамта үнгэргэхэ;

- нютагай хунгуулиин комиссинуудта хунгагшад тухай, тэдэнэй ямар нютагай байгууламжада бүридхэлдэ абтаһан байдагыё, хунгагшадай тоолбори тухай мэдээнүүдээр хангаха, хунгагшадай нэрэ тоолбори табилгыё хангаха;

- Оросой Холбоото Уласай Түбэй хунгуулиин комиссиин гуримшуулагдаһан хуулита шийдхэбэринүүдэй тодхооһоной ёһоор бүридхэгдэһэн хунгагшадай тоолбориин хэрэ зүб байһые үшөө дахин шалгажа үзэхэдөө, наһанһаа нүгшэһэн, хэрэг үйлын түлөө харюусажа шадахагүй зон тухай мэдээсэлнүүдые хаража үзэхэ;

- хунгалтада дэбжүүлэгдэһэн (өөрөө өөрыгөө дэбжүүлһэн) дэбжүүлэгдэгшыё (дэбжүүлэгдэгшэнүүдэй тоолборинуудыё) дэмжэжэ гараа табиһан хунгагшадай мэдээсэлнүүдэй хэрэ үнэн зүб байһаниё хунгуулиин комиссиин шалгахыё хангалсаха;

- хунгуулиин харьяата газарай, харьяата газарай хунгуулиин комиссинуудай байгуулагдаһантай холбоотой, дэбжүүлэгшын түлөө дуугаа үгэхэ байшангай хаана, ямар хаягаар байһан тухай болон хунгуулида бэлэдхэлэй ямар хэмжээндэ ябажа байһан тухай, хунгалтын ябаса тухай, хунгалтын үе саг болон гурим тухай мэдээсэлнүүдэй толилогдожо байхыё хангаха;

- Хэлхээ холбооной, мэдээсэлэй арга зүйн ба олоной харилсаанай һалбари хинаха талаар холбоото уласай Буряад Уластахи Хүтэлбэридэ теле-радио-дамжуулгануудыё гүйсэдхэн гаргажа байдаг, саг үргэлжэ газетэ, журналнуудыё хэблүүлэн гаргажа байдаг хэблэлнүүдэй редакцинууд тухай мэдээсэжэ байха. Олондо мэдээсэл тараадаг эдэ эмхинүүдыё үүсхэн байгуулагша гү, али хамтадаа үүсхэн байгуулагшад хунгалтын үдэрэй болохо болзорой тодоруулагдаад байхада, хунгалтын үдэр тухай мэдээсэһэн нютагай өөһэдын хүтэлбэриин эмхинүүд гү, али нютагай байгууламжануудай эмхинүүдтэ эдэнэй ажаябуулгаа үргэлжэлүүлжэ байхыё нютагай бюджетһээ мүнгэн дэмжэлтэ абадаг;

- хунгуулиин харьяата газар бүхэнэй дэбисхэр дээрэ 2024 оной сентябриин 8-һаа хойно бэшэ сагай туршада «Оросой Холбоото Уласай эрхэтэдэй хунгалтын гар даалгата болон бултанай һанал хуряалгада хабаадаха гол эрхэнүүд» гэхэн Оросой Холбоото Уласай Хуулиин 54-дэхи статьягай 7-дохи пунктын эрилтэнүүдыё хангаһан хэблэжэ гаргагдаһан хунгалтын урдахи идхалгын тусхай материалнууд хунгагшадай хараха газарта табигданхай байха ёһотой;

- хунгуулиин эхилтэр 30 хоногой үлөөд байхада, харьяата газарай хунгуулиин комиссинуудта хунгагшадта саг үргэлжэ мэдээсэжэ байха, хунгалтада бэлэдхэлэй болон хунгуули үнгэргэлгын байранууд түлөөһэгүйгөөр үгтэхэ ёһотой; байра үгтэхэдөө, хэрэгтэй зүйлнүүдээр хангаатай байха гэбэл, мебель, гүрэнэй хүлдэ тэмдэг, туг, тусхай программануудтай компьютернууд, принтернүүд. Тэрэ программануудай шэнэ технологиин ашаар харьяата газарай хунгуулиин комиссинуудай

хунгалтын дүнгүүдэй протоколнууд тоншогдожо гарахадаа, иимэ томьёото тэмдэгтэй: IBM PC-тэ таараха компьютер; 1 ГГц частотанаа доошо бэшэ, x86 такттай процессор, 1 ГГц-һээ доошо бэшэ түргэн хадуулгатай оперативна памятьтай (2 Гб доошо бэшэ); принтер (лазерна гү, али струйна), компьютерта тодхогдоотой драйвернуудтай; Microsoft Windows 7 операционно системэ Service Pack 1 тодхогдонхой шэнэлэгдэжэ байдаг (32-бит байгуулалта, найруулгань - эхин (starter) гү, али бүри дээшэ); Microsoft Office 2007 офисно программа тодхоотой (найруулгань – баазын эхин гү, али дээшэ) ба Adobe Acrobat Reader (6.0.1 версинь гү, али дээшэ); Kaspersky Anti-Virus гэхэн вирустэ эсэргүү программа гү, али или Dr. Web гэхэн мүнөө үеын гүрэнэй зүбшөөрэлтэй, программын модульнуудтай гү, али вирустэ эсэргүү түхээрэлгэтэй;

- нютагуудай, тойрогуудай харьяата хунгуулиин комиссинуудые утаһанай холбоотой байрануудаар хангаха;

- хунгуулиин комиссинуудай архивта дамжуултарнь гү, али болзоройнь үнгэрхэдэ усаджа хаяха дансануудай хадагалаатай байхаар байра түлөөһгүйгөөр үгэжэ, тус дансануудые хаража байха харуулшадые үгэхэ;

- харьяата газарай хунгуулиин комиссинуудта хунгуулида бэлдэжэ хунгуули үнгэргэхэдэ үгтэһэн байра байшангууд болон авто-унаанууд байрын (гарай) түмэр детекторнүүдтэй гү, али хиналта-шалгалтын техника зүйлнүүдээр хангагданхай байха;

- эрэмдэг үлбэр бээтэй хунгагшадай хунгагшын бүхы эрхээс хэрэглэн дуугаа үгэхээс ерэхэдэ, хунгуулиин комиссинуудай харьяата газарнуудые тусхай түхээрэлгэнүүдээр хангаха. Оросой Холбоото Уласай хуулинуудай ёһоор эрэмдэг үлбэр бээтэй зондо хунгалтада ерэжэ, дуугаа үгэхэдэнь бүрин түгэс туһа үзүүлхэ;

- хунгалтын үнгэрхэ үедэ хунгагшадай олоороо ерэжэ дуугаа үгэхын тула, ниитын авто-унаануудай үдэрөө дүүрэн хүдэлхые хангаха;

- харьяата газарнуудай хунгуулиин комиссинуудай эрилтээр, хунгуулиин комиссинуудай мэдэлдэ авто-унаануудые түлбэригүйгөөр дамжуулан үгэхэ;

- харьяата газарай хунгуулиин комисси бүхэндэ хунгалтын дансануудые хадагалха 2 түмэр сейф (түмэр шкафууд) үгтэхэ;

- харьяата газарай хунгуулиин комисси бүхэндэ видеодо хааха түхээрэлгэ (видеофиксатор) дамжуулжа, тодхожо үгэхэдөө, видеодо хаагдаһан материалнуудые хэлсэгдэһэн болзорой саг соо баряад байха;

- дуугаа үгэлгын үедэ, гэхэ зуура саһаа урид болзорто, хунгагшын ошохонь холо, хүрэхэдэ хүнгэн бэшэ байбал, дуугаа үгэлгын байра соо бэшэ, ондоо тээ дуугаа үгэхэ байбал, хунгуулиин комиссинуудта автоунаа үгэхэдөө, досоонь хоёр хүнэй һуужа ошохо һууринууд байха ёһотой, юундэб гэбэл, харьяата газарай хунгуулиин комиссинуудай гэшүүдтэй хамта хаража адаглажа ябаха адагынь хоёр харагшад ошолсожо, дуугаа үгэхэ - эндэ тэдэнэй хэлэһэн шиидхэхы үүргэ дүүргэжэ магад;

- Буряад Уласай өөһэдын хүтэлбэрийн эмхинүүдэй һунгуулиин комиссинуудай хандабаринуудые Оросой Холбоото Уласай хуулинуудай ёһоор, саг соонь хаража үзэжэ байхые эмхидхэхэ;

- һунгуули үнгэргэхөөр хараалагдаһан байшангуудай ямар нэгэн шалтагаанаар энэ ажал үйлэ үнгэргэхэ аргагүй байбал, ондоо байшан бэлдээтэй, бэлэн байха ёһотой;

- һунгуули үнгэргэхын 35 хоног урда һунгуулиин харьяата газар байгуулха байра байшангай байдал шалгажа, хаража үзэхэ хэрэгтэй;

- Оросой Холбоото Уласай хуулиин тогтооһон һунгуулинуудай комиссинуудай дүүрэн эрхээ хэрэглэхын тулада, хэрэгтэй болоо һаань, ондоо туһа хүргэхөөр бэлэн байха.

24. Буряад Уласай һунгуулиин комиссида (Акчурин А.Р.) нютагай байгууламжануудай һунгуулиин комиссинуудай һунгуулида бэлэдхэл хэжэ, һунгуули үнгэргэлгын һуралсал эмхидхэхые зууршалха.

25. Тус захирамжын бэлүүлгын хиналта Буряад Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшын орлогшодо - Буряад Уласай Толгойлогшын ба Буряад Уласай Засагай газарай Захиргаанай Хүтэлбэрилэгшэ Гулгенов А. Ц. даалгаха.

26. Тус захирамжа гар табигдаһан үдэрһөө хүсэндөө орохо.

**Буряад Уласай Засагай
газарай Түрүүлэгшын
уялга дүүргэгшэ**

В. Мухин